

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Veronikou Burianovou ve věci

žalobce: **nezletilý D. M.**
zastoupený matkou O. M.
oba v ČR bytem X
v řízení zastoupený Mgr. Ing. Martinou Zoubkovou, advokátkou
sídlem Pod Všemi svatými 421/10, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 2. 2026, č. j. OAM-974-7/ZR-2026,

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

1. Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 18. 2. 2026, č. j. OAM-974-7/ZR-2026 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), odňalo podle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace ve spojení s § 10 odst. 2 a § 9 odst. 2 písm. b) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců žalobci oprávnění k pobytu na území ČR za účelem dočasné ochrany, neboť žalobce jako žadatel o poskytnutí dočasné ochrany uvedl nepravdivé údaje. Žalobce totiž v žádosti o poskytnutí dočasné ochrany navzdory tomu, že v minulosti požádal o poskytnutí dočasné ochrany v Polsku, uvedl, že v minulosti nepožádal o poskytnutí dočasné ochrany v jiném členském státě EU. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, s níž spojil návrh na přiznání odkladného účinku žalobě.
2. Svůj návrh žalobce odůvodnil tak, že v důsledku odnětí dočasné ochrany pozbyl legální možnost pobývat na území ČR. Návrat žalobce do země původu není z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu objektivně možný. Žalobce je nezletilým dítětem. V ČR pobývá se svou matkou od dubna roku 2022 a navštěvuje zde základní školu, žije řádným a spořádaným životem. Vykonatelností napadeného rozhodnutí žalobci hrozí závažná újma spočívající v narušení jeho sociálního vývoje.
3. Žalovaný k žalobcovu návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě uvedl, že napadeným rozhodnutím žalobci neuložil povinnost vycestovat z území ČR, tudíž žalobci nemůže právními účinky napadeného rozhodnutí hrozit újma spočívající v jeho nuceném návratu do země původu. Žalobci byla navíc udělena dočasná ochrana v Polsku a nelze dovozovat, že v případě návratu do Polska by žalobci hrozila závažná újma nebo by mu byl odepřen přístup ke vzdělání. Žalovaný dále uvedl, že po odnětí dočasné ochrany může žalobce v ČR po časově omezenou dobu oprávněně pobývat na základě bezvízového styku. Protože podle žalovaného nebyly splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě, navrhl žalovaný, aby soud tento návrh zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

4. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
5. Ustanovení § 73 odst. 3 s. ř. s. stanoví, že přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.
6. Podle § 73 odst. 4 věty první s. ř. s. soud rozhodne o návrhu na přiznání odkladného účinku bez zbytečného odkladu; není-li tu nebezpečí z prodlení, rozhodne do 30 dnů od jeho podání.
7. Smyslem přiznání odkladného účinku žaloby není oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Jedná se o zvláštní nástroj, který má zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu došlo ke zcela konkrétní, závažné a nevratné újmě. Poskytnutí odkladného účinku se tedy vyznačuje svým mimořádným charakterem. Soud přiznáním odkladného účinku ještě před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby soud nerozhoduje tak, že by předjímal rozhodnutí ve věci samé, ale zjišťuje existenci zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby uvedených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Zákon stanoví dvě podmínky, které musí být současně splněny k tomu, aby bylo možné přiznat žalobě odkladný účinek; zaprvé výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a zadruhé přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
8. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že povinnost tvrdit a osvědčit skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než újma, která může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotného žalobce; postačuje přitom předpoklad tvrzené újmy. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2020, č. j. 8 As 203/2020-78, „[n]ávrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a osvědčen, protože je to stěžovatel, který je povinen tvrdit a osvědčit první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro něj znamenaly újmu, přičemž hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (viz usnesení ze 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20). (...) skutečnosti, z nichž je hrozící újma dovozována, se musí týkat zejména bezprostřední budoucnosti (...).“ K závažnosti hrozící újmy pak v usnesení ze dne 23. 2. 2012, č. j. 1 As 17/2012-30, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[d]ůvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.“ Aby tedy žalobce dostal své povinnosti tvrdit a osvědčit vznik újmy, musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a za jak intenzivní by takovou újmu pociťoval. Musí dále osvědčit, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozhodnutím obává, by pro něj byl zásadním zásahem (srov. usnesení

Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2023, č. j. 9 As 149/2023-82, bod 7). Ačkoliv byly tyto závěry vyřčeny ve vztahu k odkladnému účinku kasační stížnosti, uplatní se *mutatis mutandis* i na odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Žalobce je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinen tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-20).

9. K argumentaci žalovaného, že žalobce může vycestovat do Polska, soud uvádí, že ji považuje za nepřipadnou, neboť ze str. 3 napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný vycházel ze skutkového předpokladu, že žalobce již není držitelem dočasné ochrany v Polsku. Žalobci tak v případě návratu do Polska nesvědčí právní titul pro pobyt v Polsku.
10. Soud souhlasí s žalobcem, že v důsledku odnětí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany žalobce pozbyl právní titul k pobytu na území ČR. Žalobcem tvrzené okolnosti jeho života spočívající v tom, že je nezletilým dítětem pobývajícím v ČR se svou matkou, že v ČR pobývá již zhruba 4 roky a že zde navštěvuje základní školu, svědčí o tom, že si v ČR vytvořil sociální vazby. Vzhledem k tomu není žádoucí, aby byl nezletilý žalobce nucen opustit území ČR před konečným rozhodnutím o podané žalobě. Po žalobci zároveň nelze s ohledem na právě rekapitulované okolnosti jeho života spravedlivě požadovat, aby v ČR pobýval nelegálně - nelze totiž s jistotou předpokládat, že soud stihne rozhodnout o žalobě před uplynutím doby, po kterou je žalobce oprávněn pobývat v ČR na základě bezvízového styku. Soud tak má za to, že právními účinky napadeného rozhodnutí žalobci bezprostředně hrozí závažná újma spočívající v tom, že nezletilý žalobce, ač v ČR sociálně integrovaný, pozbude v průběhu soudního řízení o podané žalobě oprávnění pobývat na území ČR a bude zde vystaven riziku nelegálního pobytu. První podmínku pro přiznání odkladného účinku žalobě proto soud považoval za splněnou.
11. K újmě hrozící přiznáním odkladného účinku jiným osobám soud uvádí, že z ničeho nevyplývá, že by přiznání odkladného účinku žalobě mohlo v dané věci způsobit újmu jiným osobám. Tuto újmu netvrdí ani žalovaný. Zdejší soud proto shledal, že přiznání odkladného účinku žalobě nezpůsobí újmu jiným osobám.
12. První podmínku pro přiznání odkladného účinku žalobě tak soud považoval za splněnou.
13. Tvrdit a osvědčit možný rozpor přiznání odkladného účinku žalobě s důležitým veřejným zájmem bylo úkolem žalovaného. Ten však žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by přiznání odkladného účinku žalobě bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem netvrdil. Ani soudu nebylo zřejmé, že by přiznání odkladného účinku žalobě bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Proto soud považoval za splněnou i druhou podmínku pro vyhovění žalobcovu návrhu.
14. Soud tak tímto usnesením přiznal žalobě odkladný účinek, neboť byly kumulativně splněny podmínky pro jeho přiznání podle § 73 odst. 2 s. ř. s.
15. O náhradě nákladů řízení, které případně vznikly v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě, rozhodne soud až v rozhodnutí, jímž bude řízení v projednávané věci skončeno (srov. § 145 zákona občanského soudního řádu ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 61 odst. 1 s. ř. s.).

16. Závěrem soud dodává, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí (§ 73 odst. 3 s. ř. s.).

Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

Plzeň 31. března 2026

JUDr. Veronika Burianová v.r.
samosoudkyně